

Landschapsarchitect Dirk Sijmons benoemd tot curator van de 6e Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam

Dirk Sijmons is benoemd tot curator van de volgende editie van de Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam. De 6^e IABR heeft als werktitel "URBAN by NATURE" en opent in mei 2014. Centraal staat het 'natuurlijke' karakter van de stad als leefgebied van de mens. Door in te zoomen op de stofwisseling van het stedelijk organisme verkent de 6^e IABR de relatie tussen stad en natuur en kijkt zij tegelijkertijd naar de *stad als natuur*. De stad als natuur, als metabolisme, omvat niet alleen het gebouwde deel maar ook de bredere omgeving, het landschap dat de materiële voorwaarde is voor onze stedelijke samenleving.

Nu explosieve verstedelijking de relatie tussen de stad en de wereld ingrijpend heeft veranderd, acht de IABR dit het uitgelezen moment om vanuit de landschapsarchitectuur naar de stad te kijken. Het maken van stad kan niet meer zonder tegelijkertijd goed stil te staan bij waterbeheer, bij voedselproductie en afvalverwerking, bij de productie en distributie van energie, bij infrastructuur, warmte-eilanden en datastromen. Er moeten visies worden ontwikkeld op de complexe ecologie die de stad is om zo beter richting te kunnen geven aan de aanpassing, groei én krimp van de stedelijke regio's en metropolen waar spoedig 80% van de mensheid zal wonen.

Dirk Sijmons, toonaangevend landschapsarchitect, voormalig Rijksadviseur voor het Landschap en een van de grondleggers van H+N+S Landschapsarchitecten, heeft een uitgesproken visie op het thema. Sijmons: 'Als we door de lens van de landschapsarchitectuur naar de stad kijken dan zien we dat we onze mondiale ecologische problemen alleen kunnen oplossen als we de problemen van de stad oplossen. En deze oplossingen komen pas echt binnen handbereik als we ze in termen van de stofwisseling van de stad weten te benoemen en onderzoeken.'

Met **URBAN by NATURE** bouwt de IABR voort op twee van de drie grote projecten van de huidige vijfde editie. In Istanbul werken de IABR en de deelgemeente Arnavutköy momenteel samen met Architecture Workroom Brussels, 51N4E en H+N+S Landschapsarchitecten aan een volstrekt nieuwe strategie die de ecologische belangen van het gebied en de explosieve verstedelijking, nu elkaars tegenpolen, productief met elkaar in balans kunnen brengen. De *pilot projects* zullen in 2014 gerealiseerd zijn.

Ook de Test Site Rotterdam en de samenwerking met ZUS wordt voortgezet met nadruk op de verduurzaming van de stedelijke ecologie in Rotterdam Central District en de belangrijke verbinding met Rotterdam Noord.

IABR-directeur George Brugmans: 'Met de benoeming van Dirk Sijmons bindt de IABR unieke expertise en internationale ervaring aan zich op het snijvlak van stedenbouw, landschap en infrastructuur. Sijmons is wereldwijd een autoriteit, we gaan samen de voorhoede opzoeken van het denken over de symbiotische relatie tussen stad en natuur.'

Over Dirk Sijmons

Dirk Sijmons (1949) studeerde Bouwkunde aan de TU-Delft en is een van de drie grondleggers van H+N+S Landschapsarchitecten. Dirk Sijmons ontving in 2002 de Rotterdam Maaskantprijs. In 2004 werd Dirk Sijmons door de minister van LNV benoemd tot Rijksadviseur voor het Landschap. In 2007 ontving hij de prestigieuze Edgar Donckerprijs voor zijn bijdrage aan de 'waarachtig Nederlandse cultuur'. Naast zijn werk bij H+N+S bekleedt Sijmons momenteel de leerstoel Landscape Architecture aan de TU-Delft.

Over de IABR

De Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam (IABR) is opgericht in 2001 in de overtuiging dat architectuur en stedenbouw van publiek belang zijn. Zij ziet het als belangrijkste opdracht voor de architectuur om bij te dragen aan de woon- en leefkwaliteit van miljarden mensen.

De IABR agendeert daarom met toekomstgericht (ontwerpend) onderzoek actuele maatschappelijke vraagstukken en stelt zich steeds vaker op als een actieve partij bij het maken van stad. Zij verbindt daarbij architectuur, landschapsarchitectuur en stedenbouw met andere disciplines. Thema en programma weerspiegelen het actuele debat. De tentoonstellingen, publicaties, conferenties, films, lezingen en debatten bieden zo een platform voor innovatie en voor uitwisseling tussen professionals, beleidsmakers en burgers in binnen- en buitenland.

De IABR beleeft op dit moment zijn 5e editie en is in Rotterdam en Almere nog te bezoeken t/m 12 augustus. Op 19 juni a.s. opent de IABR tentoonstelling Making City São Paulo in Brazilië en in oktober opent Making City Istanbul in Turkije.

NOOT AAN DE REDACTIE

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de afdeling Marketing & Communicatie van de IABR via press@jabr.nl of direct met Nancy van Oorschot, persvoorlichter via: 06-41684324.

Toelichting op thema van de 6^e IABR: URBAN by NATURE

De scherpe grens die lang getrokken is tussen cultuur en natuur is langs de gehele frontlinie aan het afbrokkelen. De opvatting dat het menselijk vermogen te creëren, in technologische en culturele zin, niet los staat van de natuur maar beschouwd moet worden als een integraal en onontkoombaar onderdeel van de evolutie, wint terrein.

De 'stad', waarmee we kortweg de ruimtelijke expressievorm van onze stedelijke samenleving aanduiden inclusief het cultuurlandschap dat het in alle opzichten voedt, vormt een aparte categorie binnen de grote verzameling van menselijke artefacten.

De 6^e IABR ziet stad en verstedelijking als de extreem succesvolle vorm waarmee de mens zich ruimtelijk organiseert. Een vorm die al ruim 7.000 jaar stapje voor stapje zijn ontwikkelingsgang doormaakt. De 6^e IABR beschouwt de stad als menselijke biotoop, het voortgaand proces van verstedelijking als haar gedragslijn, en het complex van de fysieke en functionele relaties die de stad heeft met haar omgeving als haar stofwisseling. Deze complexe ecologie gaat gedeeltelijk en steeds meer haar eigen gang en beïnvloedt zo op haar beurt het menselijk handelen.

Nadenken over de toekomst van de stad betekent dan ook zelfreflectie op deze complexe ecologie, de noodzaak tot bespiegeling op dit super-techno-organisme dat we als mensheid geproduceerd hebben. Maar ook op de ingrijpende gevolgen ervan voor het milieu. De schaduwzijde van de stedelijke ecologie, een levenswijze die meerdere planeten nodig heeft om de menselijke consumptie op het huidig niveau blijvend te stillen en het groeiend besef dat dit alleen maar mogelijk is dankzij een tijdelijke voordeel, namelijk dat we de biomassaproductie van vierhonderd miljoen jaar in de vorm van fossiele brandstoffen in nog geen vierhonderd jaar de lucht in kunnen blazen, doet pessimisten verzuchten dat we als mensheid trekjes van een 'plaagorganisme' beginnen te krijgen. Als dit al zo is dan zijn we in elk geval een reflexief plaagorganisme dat van fouten kan leren en handelend kan optreden. Veel mondiale problemen hebben een stedelijke oorzaak of tenminste een stedelijke component. De 6e IABR zal het daarom omdraaien: als stad en natuur samen één complexe ecologie vormen, dan geen oplossing van de mondiale milieuproblemen zonder een oplossing van de stedelijke problemen.

URBAN by NATURE omarmt de filosofie waarin natuur en cultuur, stad en land steeds meer hybridiseren en gezamenlijk een nieuwe betekenis krijgen. De landschapsarchitectuur is daarom de lens van de 6^e IABR. Dit vakgebied wordt aangesproken op zijn vermogen te mediëren tussen natuur en cultuur en te gidsen in deze hybridiserende wereld.

URBAN by NATURE zet daarbij in op het onderzoeken van een drietal werklijnen en het, net als tijdens de 5^e IABR, concreet testen daarvan op verschillende sites.

In 'stad en natuur' worden de gevolgen onderzocht van de stelling dat deze twee schijnbare tegenpolen in wezen elkaars coproducten zijn. Concreet wordt de ideologische, architectonische en culturele bewerking van de natuur in de parkgeschiedenis gebruikt om de betekenis en het programma in het park van de toekomst te tonen.

In de tweede werklijn worden alle elementen van het stedelijk metabolisme afzonderlijk bekeken als (landschaps)architectonische ontwerpogave maar ook en vooral getest op hun directe en indirecte instrumentele vermogen om via infrastructuurplanning de verstedelijking te begeleiden. Een breed veld wordt bestreken van waterbeheer (drinkwatervoorziening en afvalwatermanagement), energie (elektriciteit, warmte leverantie en warmte uitwisseling – zoals *heat island* effecten – maar ook de energie-transitie) tot infrastructuur voor (data)verkeer en de materiele stofstromen (van voedselvoorziening en bouwmaterialen tot afvalverwerking).

URBAN by NATURE stelt zich nadrukkelijk tot doel deze opgaven waar mogelijk te 'ontsluiten' voor de architectuur, stedenbouw en landschapsarchitectuur door ze uit het primair technische bereik te halen. In het derde werkveld worden daarom alle elementen die uit het onderzoek voortkomen samengebracht in de hoofdtentoonstelling en georkestreerd in scenario's, strategieën en modellen voor een duurzame stedelijke toekomst.